

VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

DE RAAD

ZITTING 2025-2026

Nr. 9

INTEGRAAL VERSLAG Vergadering van vrijdag 20 maart 2026

Ochtendvergadering

INHOUD

BERICHTEN VAN VERHINDERING	3
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	3
SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES (R.v.O., art. 12).....	3
VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59)	6
- van de heer Bob De Brabandere aan de heer Dirk De Smedt, collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken, betreffende de stand van zaken van de invoering van aparte taalklassen (“taalheldklassen”) in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel.....	6
<i>Sprekers: Bob De Brabandere – Gilles Verstraeten – Imane Belguenani – Dirk De Smedt, collegelid</i>	
- van de heer Gilles Verstraeten aan de heer Dirk De Smedt, collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken, betreffende de inspiratiescholen.....	12
<i>Sprekers: Gilles Verstraeten – Emile Luhahi – Dirk De Smedt, collegelid</i>	
- van mevrouw Sonja Hoylaerts aan de heer Dirk De Smedt, collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken, betreffende de schoolvakantieregeling in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.....	16
<i>Sprekers: Sonja Hoylaerts – Ilyas Mouani – Dirk De Smedt, collegelid</i>	

- van de heer Sven Gatz aan de heer Dirk De Smedt, collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken, betreffende de dreigende besparingen op het deeltijds kunstonderwijs in Brussel en de afschaffing van de Brusselcoëfficiënt18

Sprekers: Sven Gatz – Gilles Verstraeten – Lotte Stoops – Dirk De Smedt, collegelid

ACTUALITEITSVRAGEN (R.v.O., art. 60)23

- van de heer Emile Luhahi aan de heer Dirk De Smedt, collegelid bevoegd Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken, betreffende de geplande besparing bij OKAN vervolgschoolcoaches.....

Sprekers: Emile Luhahi – Dirk De Smedt, collegelid

- van de heer Ilyas Mouani aan de heer Dirk De Smedt, collegelid bevoegd Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken, betreffende de betaalbaarheid van het praktijkgericht onderwijs voor Brusselse scholieren25

Sprekers: Ilyas Mouani – Dirk De Smedt, collegelid

BIJLAGEN29

TREFWOORDENREGISTER30

9de vergadering

Vergadering van vrijdag 20 maart 2026

OCHTENDVERGADERING

De vergadering wordt om 9u02 geopend.

Voorzitter: de heer Benjamin Dalle

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De voorzitter: De heer Stijn Bex, mevrouw Najima El Arbaoui, de heer Mathias Vanden Borre en de heer Fouad Ahidar zijn verontschuldigd.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: De vragen om uitleg van de heer Fouad Ahidar en mevrouw Najima El Arbaoui worden omgezet in schriftelijke vragen.

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES (R.v.O., art. 12)

De voorzitter: Het Uitgebreid Bureau van 12 maart 2026 besliste om de volgende commissies ter benoeming voor te dragen aan de Raad:

- Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid
- Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport, Samenleven en Gemeenschapscentra
- Commissie voor Onderwijs en Scholenbouw;
- Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin;
- Commissie voor het Reglement;
- Samenwerkingscommissie met de Vlaamse volksvertegenwoordigers verkozen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Artikel 10 van het Reglement van Orde stelt onder meer dat de samenstelling van de commissies geschiedt overeenkomstig de evenredige vertegenwoordiging van de politieke fracties. Groen, Team Fouad Ahidar, N-VA en Anders. komen in aanmerking voor een plaats in de commissie. Vooruit.brussels, Vlaams Belang, PVDA, cd&v en SV Brussel niet.

Het Uitgebreid Bureau van 12 maart 2026 besliste vervolgens dat de Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid, de Commissie voor het Reglement en de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin op de 1ste en 3de (en eventueel 5de) dinsdagnamiddag van de maand bijeenkomen.

De Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport, Samenleven en Gemeenschapscentra zal op de 2de en 4de dinsdagnamiddag van de maand bijeenkomen.

De Commissie voor Onderwijs en Scholenbouw zal op de 1ste en 3de woensdagnamiddag van de maand bijeenkomen en de Samenwerkingscommissie met de Vlaamse volksvertegenwoordigers verkozen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest komt ad hoc samen.

Kan de Raad hiermee instemmen? (*Instemming*)

Volgens artikel 12, 2 van het Reglement van Orde benoemt iedere commissie haar voorzitter en ondervoorzitter, na overleg tussen de erkende politieke fracties.

Ambtshalve zal de Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid; de Commissie voor het Reglement en de Samenwerkingscommissie met de Vlaamse volksvertegenwoordigers verkozen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, worden voorgezeten door de voorzitter van de Raad. Het ondervoorzitterschap van deze commissies komt toe aan de ondervoorzitter van de Raad.

Tijdens de vergadering van het Uitgebreid Bureau van 12 maart 2026 werd overeengekomen dat het voorzitterschap van de Commissie voor Onderwijs en Scholenbouw naar de heer Emile Luhahi (Groen) gaat en het ondervoorzitterschap naar de heer Gilles Verstraeten (N-VA).

De Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport, Samenleven en Gemeenschapscentra zal worden voorgezeten door de heer Mathias Vanden Borre (N-VA). Mevrouw Najima El Arbaoui neemt het ondervoorzitterschap op.

Het voorzitterschap van de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin wordt opgenomen door mevrouw Najima El Arbaoui (Team Fouad Ahidar) en het ondervoorzitterschap door de heer Sven Gatz (Anders.). Bij mail van 13 maart 2026 deelt Team Fouad Ahidar mee dat de heer Fouad Ahidar plaatsvervangend lid zal zijn in deze commissie.

De benoeming van haar voorzitter en ondervoorzitter wordt geagendeerd op de eerste vergadering van iedere commissie.

De definitieve samenstelling van de commissies is al volgt:

1. Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid

5 effectieve leden: 2 Groen: Lotte Stoops en Stijn Bex; 1 Team Fouad Ahidar: Najima El Arbaoui; 1 N-VA: Mathias Vanden Borre; 1 Anders.: Imane Belguenani;

5 plaatsvervangende leden: 2 Groen: Celia Groothedde en Emile Luhahi; 1 Team Fouad Ahidar: Fouad Ahidar; 1 N-VA: Gilles Verstraeten; 1 Anders.: Sven Gatz

2. Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport, Samenleven en Gemeenschapscentra

5 effectieve leden: 2 Groen: Emile Luhahi en Lotte Stoops; 1 Team Fouad Ahidar: Najima El Arbaoui; 1 N-VA: Mathias Vanden Borre; 1 Anders.: Sven Gatz;

5 plaatsvervangende leden: 2 Groen: Stijn Bex en Celia Groothedde; 1 Team Fouad Ahidar: Fouad Ahidar; 1 N-VA: Gilles Verstraeten; 1 Anders.: Imane Belguenani;

4 toegevoegde leden: 1 Vooruit.brussels: Ilyas Mouani; 1 PVDA: Jan Busselen; 1 cd&v: Benjamin Dalle; 1 SV Brussel: Sonja Hoylaerts.

3. Commissie voor Onderwijs en Scholenbouw

5 effectieve leden: 2 Groen: Celia Groothedde en Emile Luhahi; 1 Team Fouad Ahidar: Najima El Arbaoui; 1 N-VA: Gilles Verstraeten; 1 Anders.: Imane Belguenani;

5 plaatsvervangende leden: 2 Groen: Lotte Stoops en Stijn Bex; 1 Team Fouad Ahidar: Fouad Ahidar; 1 N-VA: Mathias Vanden Borre; 1 Anders.: Sven Gatz;

2 toegevoegde leden: 1 Vlaams Belang: Bob De Brabandere; 1 Vooruit.brussels: Pascal Smet.

4. Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin

5 effectieve leden: 2 Groen: Lotte Stoops en Celia Groothedde; 1 Team Fouad Ahidar: Najima El Arbaoui; 1 N-VA: Gilles Verstraeten; 1 Anders.: Sven Gatz;

5 plaatsvervangende leden: 2 Groen: Emile Luhahi en Stijn Bex; 1 Team Fouad Ahidar: Fouad Ahidar; 1 N-VA: Mathias Vanden Borre; 1 Anders.: Imane Belguenani.

5. Commissie voor het Reglement

Dezelfde samenstelling als het Uitgebreid Bureau.

Groen: Stijn Bex, Emile Luhahi, Lotte Stoops
 Team Fouad Ahidar: Fouad Ahidar, Najima El Arbaoui
 N-VA: Mathias Vanden Borre, Gilles Verstraeten
 Anders.: Sven Gatz, Imane Belguenani
 Vlaams Belang: Bob De Brabandere
 Vooruit.brussels: Ilyas Mouani, Pascal Smet
 PVDA: Jan Busselen
 cd&v: Benjamin Dalle
 SV Brussel: Sonja Hoylaerts

6. Samenwerkingscommissie met de Vlaamse volksvertegenwoordigers gekozen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

VGC-Raad:

Groen: Stijn Bex, Celia Groothedde, Emile Luhahi, Lotte Stoops
 Team Fouad Ahidar: Fouad Ahidar, Najima El Arbaoui, Ilyas El Omari
 N-VA: Mathias Vanden Borre, Gilles Verstraeten
 Anders.: Imane Belguenani, Sven Gatz
 Vlaams Belang: Bob De Brabandere
 Vooruit.brussels: Ilyas Mouani, Pascal Smet
 PVDA: Jan Busselen
 cd&v: Benjamin Dalle
 SV Brussel: Sonja Hoylaerts

Vlaamse volksvertegenwoordigers gekozen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest:

Groen: Bram Jaques, Nadia Naji
 Team Fouad Ahidar: M'Hamed Kasmi
 N-VA: Karl Vanlouwe
 Vooruit.brussels: Hannelore Goeman
 Vlaams Belang: Dominiek Lootens-Stael

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O. art. 59)

Stand van zaken van de invoering van aparte taalklassen ('taalheldklassen') in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel

De heer Bob De Brabandere (Vlaams Belang): Begin juli 2025 kondigde Vlaams minister van Onderwijs Zuhail Demir een reeks maatregelen aan om de steeds verder ontsporende taalachterstand in het onderwijs aan te pakken. Een van de meest ingrijpende en in het oog springende maatregelen was de geplande invoering, vanaf schooljaar 2026-2027, van zogenaamde 'taalheldklassen' in het tweede leerjaar. Dit zijn aparte klassen voor leerlingen die het Nederlands onvoldoende beheersen, met als doel hen via intensieve en gerichte taalremediëring zo snel mogelijk opnieuw te laten instromen in het regulier onderwijs.

Volgens het kabinet van de minister zouden deze maatregelen ook van toepassing moeten zijn op het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Dat riep toen enkele vragen op, aangezien de Brusselse onderwijscontext structureel verschillend is van die in Vlaanderen. De meest recente cijfers over onderwijskansarmoede onderbouwen dat die problematiek in het Brussels Nederlandstalig onderwijs jaar na jaar toeneemt.

Als we in ons achterhoofd houden dat ongeveer 60 % van de Brusselse leerlingen thuis geen Nederlands spreekt en tegelijk de onderwijskansarmoede-indicator van 2,34 in 2014-2015 steeg naar 2,53 vandaag, dan dienen er structurele maatregelen te worden genomen om dat fenomeen een halt toe te roepen. Dat legt een grote druk op het Nederlandstalig onderwijs in Brussel.

Er zijn grote verschillen tussen de Brusselse gemeenten en scholen. In gemeenten zoals Sint-Jans-Molenbeek is de combinatie van taalachterstand, kansarmoede en personeelstekorten extreem te noemen, terwijl scholen in gemeenten zoals Sint-Pieters-Woluwe er relatief beter voor staan, ook al doen ze het nog steeds minder goed dan het Vlaamse gemiddelde. Brussel kent m.a.w. geen homogeen onderwijslandschap, maar een versnipperd speelveld.

In eerdere debatten wees toenmalig collegelid Sven Gatz al op de paradox van noodoplossingen in het Brussels onderwijs. Enerzijds, wordt steeds sterker ingezet op zijinstromers en op de inzet van personeel via het Onderwijscentrum Brussel, anderzijds, leidt die aanpak ertoe dat steeds meer mensen zonder volwaardig pedagogisch diploma voor de klas staan. Die situatie werd expliciet omschreven als tijdelijk en niet structureel, maar er werd erkend dat dergelijke noodoplossingen de komende jaren nog noodzakelijk zullen blijven.

Tegen die achtergrond rees toen ook de vraag of aparte taalklassen in Brussel organisatorisch haalbaar zouden zijn. De realiteit is dat scholen vandaag al moeite hebben om voldoende leerkrachten te vinden om het regulier onderwijs draaiende te houden. In september 2025 was nog onduidelijk hoe deze maatregel zou worden uitgerold in Brussel. Alles wees er toen op dat dat overleg met de Vlaamse minister van Onderwijs toch noodzakelijk was. In februari bevestigde Vlaams minister Zuhail Demir nog eens dat de startdatum van die taalheldklassen nog steeds op 1 september 2026 ligt, dus binnen ongeveer vijf maanden.

Ik geloof uiteraard dat een degelijk en afdwingbare kennis van het Nederlands geen louter bijkomstigheid is, maar een basisvoorwaarde voor onderwijskwaliteit, integratie en gelijke kansen. Ik vind de invoering van die taalheldklassen dus een goede zaak, maar tegelijkertijd

vind ik ook dat beleidsmaatregelen natuurlijk niet mogen blijven steken in goede intenties. Ze moeten niet alleen aangekondigd worden, maar ook uitgevoerd worden.

Met de situatie in Brussel in het achterhoofd, stel ik mij dan toch de vraag welke stappen er al ondernomen zijn om deze taalheldklassen hier dan specifiek in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te ontwikkelen, aangezien er toch andere drempels zijn op de weg naar de invoering dan in pakweg West-Vlaanderen. Om die flankerende maatregelen, een woord dat u graag gebruikt, mijnheer het collegelid, te nemen, moeten we de stand van zaken kennen.

Kunt u de huidige stand van zaken van de voorbereiding en implementatie van aparte taalklassen, de zogenaamde taalheldklassen, in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel toelichten? Toen ik dat aanhaalde in september 2025 was er nog geen concreet overleg geweest. Welke gesprekken hebben inmiddels plaatsgevonden tussen de VGC en de Vlaamse minister van Onderwijs over de praktische organisatie van die taalheldklassen en welke conclusies zijn daaruit voortgekomen?

Hoe beoordeelt het College vandaag de haalbaarheid van aparte taalklassen vanaf de start van het volgende schooljaar, binnen vijf maanden, in een context waar scholen al kampen met ernstige leerkrachtentekorten?

Wordt binnen deze maatregel expliciet rekening gehouden met het tijdelijke karakter van bepaalde noodoplossingen, zoals ex-collegelid Sven Gatz eerder benadrukte? Hoe wil het College vermijden dat aparte taalheldklassen uitgroeien tot een permanent parallel circuit?

Welke rol ziet de VGC weggelegd voor zijinstromers in het kader van die taalheldklassen? Voor welke bijkomende ondersteuning of begeleiding zorgt ze om de kwaliteit van het onderwijs te garanderen?

Is er een inschatting gemaakt van het aantal bijkomende leerkrachten dat nodig zou zijn om aparte taalheldklassen in Brussel te organiseren en hoe realistisch acht het College het om die profielen effectief te vinden?

Hoe zal worden geëvalueerd of die taalklassen daadwerkelijk leiden tot een betere beheersing van het Nederlands en een snellere doorstroming naar het regulier onderwijs, in het bijzonder in scholen met een zeer hoge concentratie anderstalige leerlingen?

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Ik heb een preliminaire opmerking. Je moet niet te veel benadrukken dat de onderwijscontext in Brussel anders is, want eigenlijk is die in de centrumsteden in Vlaanderen steeds meer zoals in Brussel aan het worden. Dat onderscheid moet je niet te groot maken. Dat komt later in het debat ook nog aan bod. Er zullen middelen voorzien zijn voor de taalheldklassen op het niveau van de scholengemeenschappen in het basisonderwijs. De scholengemeenschap zal dan in overleg met haar leden bepalen hoe ze alles organiseert. Er is onderwijsvrijheid in dit land, dus de financiering gebeurt op basis van ingeschreven kinderen die voorheen niet gekend waren in het Nederlandstalig onderwijs. De klassenraad beslist welke leerlingen onvoldoende het Nederlands beheersen om het reguliere basisonderwijs te kunnen meevolgen. Dat is een tijdelijke onderwijsvorm. Het is de bedoeling om die het liefst zo kort mogelijk te houden zodat de leerling aansluit bij het regulier onderwijs. Het is dus geen apart circuit.

De klassenraad zal beslissen over de overgang naar het regulier onderwijs. Er is een maximum van twee jaar bepaald en het gaat dus eerder over een doelgroep die echt de instructietaal onvoldoende begrijpt, die analfabetisch of andersgeletterd is, zoals dat heet. De Vlaamse overheid is daar *evidence informed* handvaten over aan het ontwikkelen. De verwachting is dat het aantal taalheldklassen in Brussel niet zoveel anders zal zijn als in Vlaanderen.

Het Onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers (OKAN) in het secundair onderwijs, wat het meeste gelijkenissen heeft, is ook niet oververtegenwoordigd in Brussel. Nieuwkomers kiezen ook vaker voor het Franstalige stelsel. Voor de grootste groep leerlingen met taalachterstand, maar die doorgaans de instructietaal begrijpen, wordt er in extra taalondersteuning voorzien. Er zullen ook extra middelen komen voor drie uur extra remediëring aan leerlingen die dit nodig hebben in functie van de minimumdoelen. De verwachting is dus dat de Nederlandstalige scholen in Brussel veel extra werkingsmiddelen zullen ontvangen om aan het Nederlands te werken. Daar kunnen we echt wel mee aan de slag in samenwerking met de bestaande instellingen.

Mijnheer het collegelid, zoals ik begrepen heb, was er een overleg over die taalplannen in het onderwijs gepland met de Vlaamse minister van Onderwijs, maar is dat al meermaals geannuleerd. Kunt u bevestigen dat het de bedoeling is om samen te zitten, maar dat dat al een beetje op de lange baan geschoven is? Vlaanderen blijft al sinds 10 februari 2026 de hand uitsteken om het overleg aan te gaan en om al die initiatieven in goede banen te leiden, maar het lijkt wel alsof u aarzelt. Misschien zijn er andere prioriteiten, maar we moeten optimaal aan de slag gaan met alles waarin Vlaanderen voorziet.

Mijn fractie wil dat de Brusselse scholen met aanvullende ondersteuning door de VGC, het Onderwijscentrum Brussel en andere middelen in staat zijn om alles op een degelijke en wetenschappelijk onderbouwde wijze te implementeren, gezien de hoge noden en de lange ervaring op dat vlak. Wanneer neemt u deel aan dat overleg en hoe kijkt u naar dit initiatief? Hoe zult u die middelen aangrijpen om samen met de scholengemeenschappen daar positief mee aan de slag te gaan? Ik denk dat dat nodig is voor de onderwijskwaliteit.

Mevrouw Imane Belguenani (Anders.): Als je het mij vraagt, vind ik niks heldhaftigs aan die taalheldklassen. Dat zijn gewoon kinderen die thuis een andere taal spreken, en in Brussel gaat het om 75 % van de leerlingen in een klas, in een apart circuit zetten. Dat kan zes weken tot twee jaar duren. Dat is veel en dat is lang. Op die manier sluit je een hele groep uit van de gewone werking van een klas. Dat is niet alleen mijn mening, maar ook die van wetenschappelijke onderzoekers. Want ook zij zeggen dat er geen sluitend bewijs is dat het goed is om kinderen, die de taal niet of niet goed genoeg kennen, apart in een klas te zetten. Bewijs toont aan dat de lat net lager wordt gelegd. Men gaat er immers van uit dat die kinderen heel veel moeten leren. Als je die zou zetten in een klas met kinderen die heel goed Nederlands spreken en met een leerkracht die ondersteund wordt door een ondersteuner of een tweede leerkracht, dan versterk je die klas, de hele werking ervan en het leerproces van die kinderen. Dat is er vandaag nodig.

Je moet de huidige klassen versterken. Om die reden is trouwens het OCB opgericht. Dat is altijd al het standpunt en de werkwijze van mijn fractie geweest in de voorbije twintig jaar. Nu moeten wij die helaas wijzigen omdat Vlaams minister Zuhal Demir met een geweldig heldhaftig idee is afgekomen.

Ik vind het moreel niet aanvaardbaar om driekwart van de kinderen in een apart circuit te zetten. Bovendien toont de minister daarmee dat ze geen besef heeft van de meertalige context van deze stad en van de werking van grootsteden in België. In Antwerpen lijkt de context al meer op die in Brussel. Daar geef ik de heer Gilles Verstraeten volledig gelijk in.

Ik vind dit zeker geen goede beslissing. Ik hoop dat het collegelid tijdens het overleg Vlaams minister Zuhair Demir misschien kan overtuigen om te stoppen met haar plannen, zoals ze dat heeft gedaan bij de Centra voor Volwassenenonderwijs (CVO's). De kennis van de Nederlandse taal mag niet een voorwaarde zijn om te mogen deelnemen aan het onderwijs, maar die kennis moet het resultaat zijn van dat onderwijs. Wie dat niet wil inzien, zal de komende jaren heel veel tijd steken in het vinden van *catchy* namen, maar niet in het aanpakken van de problemen en in het bieden van oplossingen.

Collegelid Dirk De Smedt: Ik wil vooreerst opmerken dat ik graag de woorden "*flankerend beleid*" gebruik, omdat dat correct weergeeft wat de rol van de VGC is als het gaat over onderwijsaangelegenheden. Het is immers belangrijk om met voldoende nuance onze acties in deze te duiden.

Voorts hou ik ook niet van flauwe politieke spelletjes, en ik wil dan ook heel transparant en duidelijk zijn over het feit dat er inderdaad een afspraak werd geannuleerd omdat er begrotingsbesprekingen op dat moment waren voorzien. Ondertussen is een nieuwe afspraak ingeboekt op 3 april 2026, die ik heel graag op ministerieel niveau zou willen organiseren en niet op adviseursniveau. Ik denk immers dat dit een onderwerp is dat voldoende belangrijk is om ministeriële aandacht te krijgen. Ik neem dan ook een duidelijk engagement op om dat soort van gesprekken ook op ministerieel niveau te voeren.

De doelstelling om kinderen zo vroeg mogelijk een stevige basis Nederlands mee te geven, is uiteraard relevant en dat geldt zeker voor Brussel. Maar Brussel vertrekt in deze niet van nul. De VGC heeft met het Onderwijscentrum Brussel, het OCB, al meer dan dertig jaar een sterke traditie in de ondersteuning en de nascholing rond taalonderwijs Nederlands, in een grootstedelijke en meertalige context opgebouwd. Die expertise is intussen gekend en wordt geapprecieerd. Steeds vaker worden wij dan ook door andere grote steden hierover geraadpleegd. Samen met de scholen bouwen we uitgebreide expertise op rond taalverwerving, taalachterstand, taalvaardigheid en de juiste aanpak voor anderstalige nieuwkomers. Die ervaring is vandaag een heel belangrijk aanknopingspunt om nieuw beleid rond taalonderwijs in Brussel kwaliteitsvol te vertalen naar de klaspraktijk. Want dat is en blijft uiteraard de doelstelling.

Wat de stand van zaken van de taalheldklassen betreft, dien ik op te merken dat het juridische kader wat dat betreft nog altijd niet vastligt. De Vlaamse Regering gaf op 5 december 2025 een eerste principiële goedkeuring aan een voorontwerp van decreet, dat diverse onderwijsdecreten wijzigt, met het oog op die taalmaatregelen. Op 6 februari 2026 werd het Taalheldendecreet een tweede keer principieel goedgekeurd. Maar deze regelgevende tekst heeft nog altijd niet het volledige legistische proces doorlopen.

Intussen starten we wel al anticipatief een intensief voorbereidingstraject aangezien dat nieuwe beleidsplan al vanaf 1 september 2026, begin volgend schooljaar, zou moeten kunnen worden uitgerold.

Alle basisscholen ontvingen in de week van 9 februari 2026 dan ook al een uitnodiging voor dat vormingstraject tot taalexpert, in samenwerking met o.a. de pedagogische begeleidingsdienst Leerpunt, de Taalunie en het Vlaams Talenplatform. Het doel daar is uiteraard om te komen tot een duurzaam professionaliseringstraject rond effectieve taaldidactiek Nederlands. Ook het praktisch lesmateriaal, taalrijke leerlijnen en concrete handvaten voor schoolteams zijn op dit moment in ontwikkeling. Vanaf april 2026 zullen de scholen een beter beeld krijgen van hun bijkomende middelen en zullen de vormingen voor taalexpert starten.

De ambitie in Brussel is zoals steeds klaar te staan wanneer het juridisch kader en de voorziene middelen duidelijk zullen zijn om dat beleid naar behoren uit te rollen in de Brusselse context. Dat scholen, schoolbesturen en onderwijsnetten zich momenteel vooral in een informatiefase bevinden, betreurt ik. Zij wachten nu samen met mij op duidelijkheid over de middelen, de lestijden en de concrete bepaling van de doelgroep. Maar ook de organisatorische vorm moet uiteraard uitgeklaard worden, alsook de praktische richtlijnen van hoe we dit dienen op te starten in het schooljaar 2026-2027. Dat is immers essentieel om aan de slag te kunnen gaan en alles tijdig georganiseerd te krijgen. Vanuit de VGC zullen we uiteraard, zoals steeds, van zodra die Vlaamse uitvoeringslijnen helder zijn, de Brusselse scholen gericht ondersteunen. En dat zal, zoals gebruikelijk, via het OCB gebeuren.

Ondertussen werd er ook overleg gepleegd met de Taalunie, die vanuit de Vlaamse overheid de opdracht kreeg om een vormingstraject taalexpert uit te werken. Voor Brussel wil de Taalunie een beroep doen op de trainers van het OCB om dit taaltraject te realiseren. Dat lijkt mij een verstandige beslissing, meer bepaald verwijzend naar de expertise die het OCB daar in de afgelopen dertig jaar rond heeft opgebouwd.

Betreffende de rol van de zijinstromers, is het zo dat het voorontwerp van decreet geen profiel vastlegt van wie in taalheldklassen les zal geven. De maatregel vertrekt dus niet vanuit die zijinstromers als specifieke oplossing. Er wordt wel voorzien dat elke school een taalexpert zal aanduiden die in de taalheldklassen mee zal instaan voor de organisatie en voor de ondersteuning van de betrokken personeelsleden. In de praktijk zullen scholen daarom in eerste instantie op leerkrachten een beroep moeten doen voor die taalheldklassen, en zal de taalexpert vooral de kwaliteit en de samenhang van dat initiatief moeten bewaken.

De personeelskrapte in Brussel blijft daarbij uiteraard een reëel risico en een aandachtspunt. Net daarom is het essentieel dat we die kwaliteit waarborgen via duidelijke kaders, duidelijke middelen, duidelijke begeleiding en professionalisering. Dat is ook de reden waarom we denken dat die sterke rol voor de taalexpert alleen maar goed kan worden opgenomen met voldoende ondersteuning en expertise vanuit het OCB.

Wat betreft de vraag rond de mogelijke inschatting van het aantal bijkomende leerkrachten, zal het niet verbazen dat, gelet op de onduidelijkheid over de wijze waarop dat geïmplementeerd moet worden en over de wijze waarop het dispositief in de praktijk moet worden uitgerold, ik daar op dit moment geen zinvol antwoord op wil of kan geven. Maar het spreekt voor zich dat van zodra daar meer duidelijkheid over is, er vanuit de VGC de nodige ondersteuning zal worden aangeboden om de noden in kaart te brengen en om een plan uit te werken om ervoor te zorgen dat er voldoende personeel beschikbaar zal zijn.

Tot slot, de verantwoordelijkheid voor de evaluatie van taalheldklassen ligt in eerste instantie bij de decreetgever. In het huidige voorontwerp is er daarvoor nog geen specifieke procedure

uitgewerkt, maar de Vlaamse Regering zal wel een beleidsmonitoring voorzien en er zou een evaluatie met een onderzoeksopdracht in de loop van 2026 moeten worden uitbesteed. Ik concludeer door te stellen dat het College de doelstelling van sterk taalonderwijs deelt en daar trouwens ook al decennia sterk op inzet.

De praktische uitrol van taalheldklassen in Brussel hangt uiteraard af van hoe dat kader en hoe die middelen nu finaal zullen gedefinieerd zijn en beschikbaar zullen worden gesteld. Vanuit de VGC zullen we dit dossier zoals steeds actief opvolgen en proactief voorbereiden, in nauw overleg met de scholen en met het OCB.

De voorzitter: Dank u collegelid De Smedt voor het uitgebreid antwoord. Ik heb u laten uitpraten, er waren ook veel vragen gesteld, maar de tijdslimiet is vijf minuten, dus gelieve in het vervolg in de voorbereiding van uw antwoorden zeker rekening te houden met de voorziene spreektijden.

De heer Bob De Brabandere (Vlaams Belang): Ik bedank het collegelid voor de toelichting. Ik hoor dat de collega's van Anders. geen voorstander zijn van de invoering van de taalheldklassen. Kinderen apart zetten zou een slechte zaak zijn. De realiteit is echter dat er nu klassen zijn waar de leerkrachten zelfs niet meer echt les kunnen geven, omdat ze bezig zijn met het goedmaken van de taalachterstand. Er zijn kinderen die hun hele schoolcarrière een taalachterstand met zich meedragen. Dat vind ik moreel onaanvaardbaar en daar moeten we iets aan doen. Die taalheldklassen zijn volgens mij een goede eerste stap, maar ik maak me wel grote zorgen bij de invoering hiervan. U anticipeert en dat is goed, maar uit uw antwoord leid ik toch af dat er nog veel onduidelijk is.

De taalheldklassen zouden over vijf maanden moeten worden ingevoerd en mij lijkt dat bijzonder kort. Ik ben voorstander van dit initiatief, maar het moet vanaf het begin een schot in de roos zijn. U wil op 3 april 2026 samenzitten en ik hoop dat er vanaf dat moment meer duidelijkheid zal zijn over de modaliteiten.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Ik hoor van het Vlaams Belang dat het goed en niet goed is. Van Anders. dat het slecht is, maar dat we het toch gaan uitvoeren. Interessant allemaal. Mevrouw Belguenani, ik krijg er grijze haren van. Iedere legislatuur hebben we dezelfde discussie. De vorige legislatuur zei de toen nog Open Vld dat dit discriminatie was. Tegen het einde van de legislatuur was de situatie anders, na enkele bezoeken, onder meer aan Luxemburg – collega Sven Gatz zal zich dit nog herinneren. Daar is dit ingevoerd, het is de normaalste zaak van de wereld en je ziet dat er ook helemaal niets slechts aan is.

De bedoeling is om zo vroeg mogelijk in te grijpen en de kinderen die het nodig hebben misschien zes maanden apart te nemen. Om te remediëren en hun te geven wat ze van thuis niet hebben meegekregen. Dat is geen blamage voor de ouders, maar simpelweg een vaststelling. In die zes maanden kunnen we ervoor zorgen dat de kinderen een goede toekomst krijgen en dat vind ik een *faire* deal. Het is geen discriminatie. De bedoeling is om te emanciperen, zo vroeg mogelijk in te grijpen en kansen te geven. Laten we die kans aangrijpen en er het beste van maken.

Mevrouw Imane Belguenani (Anders.): Het kan een goede maatregel zijn als die tijdelijk is. Ik vind twee jaar niet tijdelijk, dat is best lang, wanneer kinderen zo lang aan de kant worden gezet op school. Kinderen verdienen absoluut alle kansen en onze partij heeft het onderwijs altijd als emancipatiemachine beschouwd. Daarom hebben we daar twintig jaar lang in

geïnvesteed en ook het OCB opgericht. Dit om leerkrachten en scholen te ondersteunen. Maar ik hoor dat het collegelid geen keuze heeft en dat Vlaanderen beslist dat we dit moeten invoeren.

Ik hoor echter ook dat er geen heldere richtlijnen zijn en het kader in Vlaanderen niet duidelijk is. Dus Brussel mag het allemaal oplossen. Er zijn te weinig leerkrachten. Collegelid Dirk De Smedt heeft initiatieven genomen om met taalexperts te werken en iets met de Taalunie te doen. Het komt niet van Vlaams minister Zuhail Demir. Zij bepaalt vanuit haar ivoren toren hoe alles moet gebeuren en Brussel mag het zelf allemaal oplossen.

De heer Pascal Smet (Vooruit.brussels): Er worden veel vragen gesteld aan Vlaams minister Zuhail Demir. Wij zien de Vlaamse ministers ook af en toe. Misschien is het prioritair om Vlaams minister Zuhail Demir eens naar hier te laten komen. We kunnen dit bespreken in het Uitgebreid Bureau.

De voorzitter: Dat is een goede suggestie. Er is ook een vraag om de Samenwerkingscommissie zich nog eens te laten buigen over het VGC-bestuursakkoord.

De heer Pascal Smet (Vooruit.brussels): Vlaams minister Caroline Gennez is ook al eens gekomen. Dus ik denk dat mevrouw Zuhail Demir hetzelfde moet doen, omdat Onderwijs zo belangrijk is voor Brussel. We rekenen erop dat de vertegenwoordigers van de N-VA de boodschap zullen overbrengen.

- Het incident is gesloten.

Inspiratiescholen

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): De onderwijskwaliteit en de leerresultaten van de leerlingen in het basisonderwijs moeten omhoog. De Vlaamse Regering neemt daarom maatregelen op dat vlak. Ik wil overigens nog terugkomen op de vorige discussie: twee jaar is het maximum. Maar de grootste groep wordt gereduceerd met drie extra uren, waarbij de scholen zelf kunnen kiezen of ze dit binnen het regulier onderwijs doen of eraan. Maar dit is een andere maatregel. Er zijn nieuwe minimumdoelen en Vlaams minister Zuhail Demir wil de leerkrachten en scholen op het terrein ondersteunen met een aantal maatregelen. Een hiervan is de oprichting van dertig inspiratiescholen, geïnspireerd op de Engelse *research schools*, die we in het Verenigd Koninkrijk met de Commissie voor Onderwijs en Scholenbouw bezocht hebben tijdens de vorige legislatuur. (*Commentaren van mevrouw Lotte Stoops*)

Voor alle duidelijkheid, *Michaela School* was geen *research school*. We hebben een basisschool bezocht die dit wel was binnen de *Education Endowment Foundation*. Volgens mij was u hier toch al wat positiever over. Het zijn sterke scholen die bewezen en succesvolle methodes toepassen en op die manier inspirerend kunnen werken voor andere scholen. Het is de bedoeling dat inspiratiescholen intensief ondersteund worden om de nieuwe minimumdoelen van het basisonderwijs, leerondersteunende vaardigheden, kennisrijke leerplannen en doeltreffende didactiek toe te passen. Daardoor kunnen ze andere scholen op sleeptouw nemen en helpen in hun ontwikkeling.

Het project loopt van 6 juni 2025 tot en met 31 augustus 2030. Vlaams minister Zuhail Demir voorziet een omvangrijk aanbod aan begeleiding voor die inspiratiescholen. Om van dit alles

een succes te maken, is een netwerk van kandidaat-scholen nodig. Volgens onze informatie hebben tot mijn spijt slechts twee Brusselse scholen zich aangemeld. Onder de gemeentescholen zijn er geen kandidaten en dat vind ik een beetje jammer, want dit was een kans voor Brussel om op ruime schaal te professionaliseren. De onderwijskwaliteit ligt hier lager dan het Vlaamse gemiddelde en gaat ook sneller achteruit en de context is natuurlijk niet evident. Het was ook een kans om de kwalitatieve scholen in Brussel in de kijker te zetten. Scholen konden zich inschrijven tot zondag 15 februari 2026 en ik wilde het College oproepen om scholen te overtuigen om zich kandidaat te stellen voor dit project, maar de deadline is ondertussen verstreken.

Met het OCB hebben we in het Nederlandstalig onderwijs een extra troef om het huidige rekruteringsproces en de latere uitrol te ondersteunen en te versnellen, bv. door aan elke inspiratieschool een extra begeleider toe te kennen. De eerste uitrol van de minimumdoelen richt zich op Wiskunde en Nederlands en daar kan het OCB, gezien het ondersteuningswerk rond het Nederlands in de Brusselse scholen, een grote meerwaarde bieden.

Hebt u zicht op het aantal scholen dat zich intussen kandidaat heeft gesteld?

Welke acties onderneemt de VGC om Brusselse scholen te overtuigen om zich kandidaat te stellen of mee te participeren op een andere manier want die inspiratiescholen kunnen ook samenwerken met andere scholen. Zelfs als een school geen kandidaat is geweest, kan ze nog iets uit dit proces halen.

Op welke manier is het OCB betrokken? Hoe ziet het OCB idealiter zijn toekomstige rol eenmaal die inspiratiescholen van start gaan?

De heer Emile Luhahi (Groen): Ik ga de discussie rond inspiratiescholen niet opnieuw opstarten.

In Brussel is elke steun meer dan welkom. De cijfers van collega Gilles Verstraeten indachtig ben ik benieuwd waarom zo weinig scholen zich kandidaat hebben gesteld als inspiratieschool. Hoe verklaart u dat? Hebt u signalen opgevangen van scholen of van het OCB over drempels die deelname bemoeilijken?

Het OCB is de partner bij uitstek. De medewerkers kennen de Brusselse werkelijkheid, kennen de scholen en weten wat er speelt. Bij bespreking van kandidaturen of bij de selectie van scholen hoort het Onderwijscentrum Brussel dus een centrale rol te spelen.

Collegelid Dirk De Smedt: Dit is geen eenvoudig onderwerp. We worden slachtoffer van wat ik containerbeleid noem. U weet dat onderwijs een systemisch proces is, een instituut. We moeten er zorgzaam mee omspringen. Het betaamt niet om te veel beleid vanuit een ivoren toren uit te rollen. In plaats daarvan moeten we de reële noden opsporen en kijken waar we het verschil kunnen maken. We delen de ambitie om kwaliteit te bevorderen en onze Ketjes de beste kansen te bieden. Ik herhaal dat het College geacht is om flankerend beleid te voeren en loyaal vorm te geven aan beleid dat op de VGC afkomt.

Vanaf september 2025 kunnen alle scholen zich kandidaat stellen om erkend te worden als inspiratieschool. De Vlaamse Regering lanceerde de oproep via de nieuwsbrief Schooldirect. Directies en leerkrachten werden dus rechtstreeks geïnformeerd. Daarop heeft het College uiteraard contact opgenomen met de netverantwoordelijke van het Nederlandstalig onderwijs

in Brussel om de oproep – met een strikte deadline – extra onder de aandacht te brengen. Tegelijkertijd verspreidde het OCB de informatie via zijn eigen netwerk van medewerkers die rechtstreeks in de Brusselse scholen actief zijn.

Vervolgens zijn de netverantwoordelijken aan de slag gegaan met een interne selectie. Doel was om voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel minstens een intern goedgekeurde school per net naar voren te schuiven. De Vlaamse overheid houdt bij haar uiteindelijke selectie van dertig inspiratiescholen immers rekening met de regionale spreiding en de spreiding over de onderwijsnetten. Voor heel Vlaanderen is dertig scholen geen groot aantal. Door vooraf binnen het net en binnen het Gewest consensus na te streven, hoopt men dat er uit elk net een Nederlandstalige school wordt geselecteerd.

Voor het Gemeenschapsonderwijs heeft GO! Basisschool Zavelberg (Sint-Agatha-Berchem) zich kandidaat gesteld. De Hoofdstedelijke Basisschool Kakelbont (Laken) heeft namens het stedelijk en gemeentelijk onderwijs haar kandidatuur ingediend. Voor het vrije net gaat het om basisschool Nieuwland (Brussel), basisschool Sint-Paulus (Ukkel) en het Sint-Niklaasinstituut (Anderlecht).

Het zou uiteraard fantastisch nieuws zijn als het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vijf van de dertig erkenningen zou krijgen. Dat lijkt me een mooie ambitie, maar de uiteindelijke beslissing berust bij de Vlaamse overheid.

Zoals gezegd implementeren de inspiratiescholen in de eerste fase de minimumdoelen en delen ze hun gemeenschappelijke kennis en vaardigheden binnen een schoolteam. Ze bieden onderwijs van hoge kwaliteit dankzij een gestructureerd curriculum, doeltreffende leermethodes en gerichte ondersteuning. Daarvoor worden de scholen bijgestaan door de pedagogische begeleidingsdienst.

In de tweede fase zullen de inspiratiescholen een lerend netwerk opzetten van in eerste instantie een tiental scholen. In schooljaar 2028-2029 zou het netwerk worden uitgebreid met een haalbaar aantal scholen. De pedagogische begeleidingsdienst blijft uiteraard verantwoordelijk voor praktische en procesmatige ondersteuning.

Het OCB wil zijn intensieve aanwezigheid in de Brusselse scholen, zijn expertise over grootstedelijk onderwijs en zijn complementaire werking met de pedagogische begeleidingsdiensten inzetten door een ondersteunende rol op te nemen, waar zowel de inspiratiescholen als alle andere scholen gebruik van kunnen maken. De precieze invulling van die samenwerking zal lokaal en in nauw overleg met alle partners worden vormgegeven.

U begrijpt uit mijn uitleg dat we in Brussel te maken krijgen met een systemische aanpak die voor het Vlaams onderwijslandschap perfect logisch is, maar binnen Brussel allesbehalve optimaal is, gelet op de structurele rol die het OCB al speelt. Nogmaals, het College zal het onmogelijke doen om ook dit beleidsinitiatief succesvol uit te werken in de Brusselse onderwijscontext.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Ik ben blij dat de communicatie op die manier verlopen is, dat er meer kandidaten zijn dan ik oorspronkelijk dacht en dat alle verschillende netten hebben deelgenomen.

Uiteindelijk hangen aan dit beleidsinitiatief extra middelen vast om de scholen te ondersteunen. Ik denk dat het een goede zaak is om te kijken wat uitstekend presterende scholen nu precies doen. We moeten daar wetenschappelijk onderzoek naar voeren en analyseren of we die scholen kunnen inschakelen als voorbeeld voor andere scholen.

Ik begrijp niet waarom dit initiatief zo slecht voor Brussel zou zijn. Akkoord, het sluit misschien aan bij iets wat we al doen, maar waarom is dat zo'n probleem? Mijnheer het collegelid, ik kan uit uw antwoord niet afleiden waar de moeilijkheden liggen of waar u zoveel drama ziet. Zelf zie ik alleen maar een bijkomende kans.

De heer Emile Luhahi (Groen): Ik herhaal dat het OCB een centrale rol in dit proces moet spelen om het tot een goed einde te kunnen brengen.

Collegelid Dirk De Smedt: Ik zie zelden drama, wel problemen en oplossingen. De reden waarom ik deze benadering niet optimaal vind, is omdat we in Brussel al dertig jaar expertise opbouwen over het nastreven van leerkwaliteit en leskwaliteit. Die expertise is specifiek gericht op de Brusselse schoolcontext.

Over de bijkomende middelen is enige nuance op zijn plaats. Als ik het goed begrijp, gaat het om een bijkomend voltijdsequivalent (VTE) per inspiratieschool. Het doel van de olievlekstrategie is om het project vervolgens uit te laten waaieren naar tien scholen. Ik hoef u verder geen plaatje te maken bij een VTE die verantwoordelijk is voor elf scholen.

Het zou handiger zijn geweest als de bijkomende middelen anders konden worden ingezet. De huidige voornemens zijn weinig optimaal. Het OCB is vandaag al verankerd in alle Brusselse scholen en heeft expertise over ondersteuning van Bredeschoolbehoeften. Ik herhaal dat we met veel plezier die bijkomende middelen zullen aannemen. Het College zal zijn schouders zetten onder het initiatief en zal de nodige aanpassingen doen zodat het OCB ook in het kader van dit nieuwe initiatief zo veel mogelijk kansen kan creëren. Dat spreekt voor zich. Ik denk wel dat een beter model voor Brussel haalbaar zou zijn geweest als er iets meer aandacht was gegaan naar de huidige en historische werking van ons schoollandschap. Maar, nogmaals, flankerend beleid past zich aan.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Ik blijf het vreemd vinden dat u zich over de gang van zaken beklaagt. Het beeld dat u schetst, is dat wij in Brussel misschien beter geplaatst zijn om van dit verhaal een succes te maken dan onze collega's in Vlaanderen, omdat Brussel al over een heel ecosysteem beschikt. Op sommige plaatsen in Vlaanderen moeten scholen misschien een grote inhaalbeweging maken.

Dit initiatief wordt nu toegevoegd aan het bestaande ecosysteem. OCB werkt vraaggestuurd. Een school schakelt de hulp van het Onderwijscentrum in, waarop dat "neerdaalt" in de school. Bij de inspiratiescholen is de richting anders: het idee is om te vertrekken bij scholen die goed functioneren.

Ik denk dat de inspiratiescholen best vlot in het bestaande systeem kunnen worden verwerkt. Ik zie het als een kans, niet als een probleem.

- Het incident is gesloten.

Schoolvakantieregeling in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Mevrouw Sonja Hoylaerts (SV Brussel): In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest blijven vandaag twee verschillende schoolvakantieregelingen naast elkaar bestaan. In een Gewest waar gemeenschappen, talen en netten sterk met elkaar verweven zijn, leven kinderen die in dezelfde wijken opgroeien volgens verschillende vakantieritmes.

Voor veel ouders betekent dit dat zij hun professionele verplichtingen moeten afstemmen op twee verschillende schoolkalenders, dat vooral bij nieuw samengestelde gezinnen pleeg-, plus-, halfbroers en zussen geen gelijktijdige vakantie hebben en dat opvang telkens opnieuw moet worden georganiseerd. Die situatie legt een bijkomende organisatorische last op gezinnen en zorgt voor structurele complexiteit binnen een en hetzelfde Gewest.

Een jaar geleden werd in de plenaire vergadering reeds aangegeven dat Brussel geen eigen bevoegdheid heeft over de vastlegging van de schoolkalenders en dat de beslissingsmacht bij de Gemeenschappen ligt. Tegelijkertijd werd toen beklemtoond dat overleg en afstemming noodzakelijk zijn om rekening te houden met de specifieke situatie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Over minder dan zes maanden breekt er weer een nieuw schooljaar aan en moeten ouders opnieuw de puzzel leggen.

Hebt u sinds uw aantreden overleg gehad met uw collega's van de Vlaamse en de Franse Gemeenschap over de afstemming van de schoolvakanties in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest? Zo ja, wat was daarvan de concrete inzet?

Werd daarbij expliciet de mogelijkheid van volledig samenlopende schoolvakanties in Brussel besproken? Wat is uw standpunt over die optie?

Welke argumenten worden vandaag aangehaald om een volledige harmonisatie al dan niet mogelijk te maken? Of zullen we die vraag stellen aan de Vlaamse minister van Onderwijs Zuhal Demir als ze wil komen?

De heer Ilyas Mouani (Vooruit.brussels): Een jaar geleden stelde ik dezelfde vraag. De situatie is gekend. Ik heb het zelf meegemaakt als vrijwilliger bij Atlemo, een atletiekclub in Sint-Jans-Molenbeek. Op kamp gaan, werd bemoeilijkt omdat er zowel Nederlandstalige als Franstalige deelnemers zijn. Ook in andere organisaties botste ik op dit probleem, bv. in de Jeugdraad waarvan ik voorzitter was.

Kinderen die in dezelfde straat wonen, kunnen niet meer echt samen spelen. Zo ontstaat een grens tussen talen, gemeenschappen en onderwijsstelsels. Dat zorgt voor een grote ongelijkheid in de stad en is niet wat wij willen voor Brussel.

Voor Vooruit.brussels is het duidelijk. Er moet voor alle scholen een vakantieregeling komen met betere spreiding. We zeggen het al jaren en zullen het volgend jaar misschien nog eens vragen. Dat voorstel is niet alleen veel logischer, maar ook eerlijk. Het is cruciaal om ieder kind een eerlijke kans te geven om de beste versie van zichzelf te worden.

Ontvangt u signalen van jeugdorganisaties, scholen of opvanginitiatieven over structurele problemen die worden veroorzaakt door ongelijke vakantieschema's?

Collegelid Dirk De Smedt: Ik antwoord kort, want de problematiek is gekend. We zijn het allemaal eens over het probleem en over het feit dat de VGC niet bevoegd is. Mevrouw Sonja Hoylaerts, ik denk dat uw laatste suggestie de juiste weg is. Dit onderwerp wordt het beste besproken in het Vlaams Parlement en eventueel in overleg tussen de VGC en Vlaams minister Zuhair Demir.

Dat doet uiteraard geen afbreuk aan het feit dat het ook mijn taak is om het punt blijvend onder de aandacht te brengen. Mijn voorganger deed dat, ik doe hetzelfde. Ik wil echter ook niet de indruk scheppen dat de Vlaamse Gemeenschap op korte termijn zou ambiëren om wat dan ook aan de stand van zaken te veranderen.

In het onlangs gesloten bestuursakkoord staat dat de huidige Brusselse meerderheid de ambitie heeft om het probleem op termijn te verhelpen. Wij zijn vragende partij en zullen op de zaak blijven wijzen. Inderdaad, er zijn meerdere signalen over structurele problemen. Ik begrijp uw vraag, maar u kent het antwoord: voor gezinnen, organisaties en de scholen zelf is deze situatie onwenselijk. Er moeten oplossingen voor worden gevonden.

Er zijn argumenten voor en tegen. Enerzijds, erkent iedereen dat twee kalenders in dezelfde leefruimte gezinnen met een pak problemen opzadelt. Dat geldt voor Brussel, maar net zo goed voor gezinnen in de Rand.

Anderzijds is er ook een reden waarom de zaak vastzit. De Franse Gemeenschap heeft haar onderwijskalender gewijzigd. De Vlaamse Gemeenschap heeft dat niet gedaan en wijst nu met de vinger naar de Franse Gemeenschap, die zonder adequaat overleg stappen zou hebben gezet. Als we niet opletten, dreigen we in een soort loopgravenoorlog te verzeilen waarvoor de Brusselse samenleving uiteindelijk de prijs betaalt.

Dit is volgens mij geen problematiek die met de grote trom moet worden besproken. Beter is bescheiden en verstandig overleg dat hopelijk op termijn tot remediëring kan leiden. Voor een beter gespreide vakantieregeling bestaat ondertussen genoeg wetenschappelijke onderbouwing, die eigenlijk door niemand nog in vraag wordt gesteld. Zoals u weet, is wetenschappelijke onderbouwing niet noodzakelijk een prikkel voor politieke besluitvorming, hoezeer ik dat zelf ook betreur.

Mevrouw Sonja Hoylaerts (SV Brussel): Eigenlijk bevestigt u wat we allemaal al wisten. Ik dring toch aan op een oplossing, want voor nieuw samengestelde gezinnen is het echt moeilijk om samen op vakantie te gaan, om in opvang te voorzien, enz... Ik wil geen “*we zien wel*”-benadering. Blijf alstublieft initiatief nemen.

De heer Ilyas Mouani (Vooruit.brussels): Ik denk dat we op dezelfde lijn staan, behalve wanneer u zegt dat wetenschappelijke onderzoeken niet echt een aanzet zijn om het beleid te veranderen. Als we vandaag kijken naar hoe lang kinderen thuis zitten of niet op de schoolbanken zitten tijdens de zomervakantie, dan zien we dat er veel leerachterstand ontstaat, maar ook taalachterstand. Leerkrachten geven aan dat kinderen in september soms hun taal grotendeels zijn vergeten.

Als we naar de realiteit van vandaag kijken: het is al enkele jaren zo dat de Franstaligen hun vakantie hebben hervormd. Persoonlijk vind ik, en ik hoor dat ook van veel jongeren, dat dit beter is. Het is beter om tijdens het jaar twee weken rust te nemen en in de zomer niet alles te vergeten.

Ik weet dat dit niet uw bevoegdheid is en dat we dat hier niet zullen veranderen, maar wij blijven aangeven dat dit volgens ons een positieve impact zou hebben op het onderwijs.

- Het incident is gesloten.

Dreigende besparingen op het deeltijds kunstonderwijs in Brussel en de afschaffing van de Brusselcoëfficiënt

De heer Sven Gatz (Anders.): Dit is een onderwerp dat ik in een vorig leven zeer goed heb leren kennen. Ik ben met veel goesting aan deze vraag begonnen. Het is mijn eerste vraag sinds 2004 in deze vergadering. Ik heb even overwogen om ze terug in te trekken omdat ik slachtoffer werd van de preventieparadox. U herinnert zich wellicht dat in de periode van Covid-19, na een of twee jaar, mensen zeiden dat het allemaal wel meeviel omdat er minder besmettingen waren. Natuurlijk, want dat kwam door de vaccinaties. Zonder vaccinaties was het waarschijnlijk veel erger geweest.

Hetzelfde heeft zich voorgedaan met mijn opiniestuk en met de inspanningen van andere meerderheidspartijen in de Vlaamse Regering, hier ook aanwezig. Toen wij aan de alarmbel hebben getrokken en gezegd hebben dat er iets gaande was – op 11 februari 2026 kwam via Radio Tamtam al informatie naar buiten en op 11 maart 2026 is de zaak geëscaleerd – is er beweging gekomen.

Niemand zal betwisten dat onze kunstacademies in Brussel goed werk leveren. Er zijn er elf en zij evenaren qua aantrekkingskracht bijna het Franstalig aanbod, wat in bijna geen enkele Gemeenschapssector het geval is.

Naast hun gedreven teams en hun kwaliteiten is dat ook te danken aan de Brusselcoëfficiënt. Ik wil die nog eens toelichten, omdat dat soms als vanzelfsprekend wordt beschouwd – de preventieparadox dus. Ooit heeft men beslist om Brusselse onderwijsinstellingen extra te ondersteunen, met 40 %. Concreet betekent dit dat wanneer Vlaanderen een euro per leerling krijgt, dat in Brussel 1,40 euro is.

Dat is enerzijds nodig om te concurreren met het Franstalig aanbod, dat veel minder inschrijvingsgeld vraagt. Anderzijds is het nodig om meerdere vestigingen te hebben, verspreid over het grondgebied. Een centrale instelling zou geen goede keuze zijn.

Bovendien ondersteunen gemeenten hun Franstalige academies vaak sterker, terwijl men verwacht dat de Nederlandstalige academies door de VGC of Vlaanderen worden ondersteund. Dat gaat over infrastructuur, werkmiddelen, administratieve ondersteuning en extra beleidsuren.

De coëfficiënt is dus geen bonus, maar een correctie op een ongelijk speelveld. Dat moeten we blijven benadrukken.

Ik begrijp dat ijverige budgettaire medewerkers op een bepaald kabinet buiten het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, die op zoek zijn naar posten waar ze kunnen besparen, geen taboes hebben en alles op een weegschaal afwegen. Ik heb daar enig begrip voor. Maar de manier waarop dat is gebeurd, qua transparantie en communicatie naar de sector, roept bij mij vragen op.

Het is goed dat er woensdag in het Vlaams Parlement – tijdens een naar het schijnt rumoerig debat – inmiddels duidelijk is gesteld dat er niet zal worden bespaard op de Brusselcoëfficiënt voor het deeltijds kunstonderwijs. Dat heeft de Vlaamse minister van Onderwijs bevestigd, waarvoor dank. Toch blijft er bij mij een zure nasmaak hangen.

Hebt u contact gehad met uw Vlaamse evenknie? Wat is het standpunt van u en van de VGC? Welke stappen hebt u gezet of welke waakzaamheid acht u nog nodig?

De heer Gilles Verstaeten (N-VA): Men moet inderdaad zijn geschiedenis en de context kennen en dat geldt zeker voor Brussel.

Tijdens die nogal woelige zitting in het Vlaams Parlement zei Vlaams minister Zuhail Demir dat zij niet zou durven besparen op Brussel met de Brusselminister uit haar eigen partij in de Regering. Dat spreekt boekdelen over hoe sommigen hun rol spelen wanneer het nodig is. Het klopt dat dit goed moet worden uitgelegd. Op dat punt heeft collega Sven Gatz gelijk.

Er wordt niet bespaard op het deeltijds kunstonderwijs. Dat ligt ons nauw aan het hart. De Brusselcoëfficiënt is onder de vorige Regering, met dank aan toenmalig Vlaams minister Ben Weyts, zelfs verhoogd. Wij beseffen als N-VA in Brussel zeer goed wat de context is. De concurrentie, de spreiding en het feit dat gemeenten in Brussel minder bijdragen aan hun DKO dan in Vlaanderen spelen daarin een rol.

De Vlaamse Gemeenschap neemt op verschillende domeinen meer verantwoordelijkheid voor Brussel dan voor Vlaanderen en investeert er ook meer middelen. Dat is noodzakelijk, maar het moet telkens opnieuw worden uitgelegd. We moeten ons daar bewust van zijn.

Naarmate de context in veel Vlaamse centrumsteden complexer wordt en meer op Brussel begint te lijken, wordt het soms moeilijker om te verantwoorden waarom Brussel meer middelen krijgt. Toch blijven wij dat verdedigen.

Ik wil er ook aan toevoegen dat de houding hier, waarbij alles wat van de Vlaamse Gemeenschap komt als onvoldoende wordt beschouwd, niet altijd helpt. De Vlaamse Gemeenschap doet op veel vlakken in Brussel inspanningen die elders in Vlaanderen niet gebeuren. Het feit dat wij in het deeltijds kunstonderwijs ongeveer 40 % meer middelen per leerling krijgen dan in Vlaanderen, toont dat aan. Ik vind dat verdedigbaar. Ik heb dat ook verdedigd op het moment dat er discussie over ontstond, en ik heb daar bepaalde woorden soms niet bij gespaard.

Laten we wel wezen: we mogen soms ook een beetje dankbaar zijn voor die 1,3 miljard euro per jaar en voor bepaalde middelen die wij hier krijgen en die men in Vlaanderen niet heeft.

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): Ik ging eigenlijk niet tussenkomen omdat de beslissing al teruggetrokken is, maar die wrange smaak blijft ook bij mij. U citeert Vlaams minister Zuhail Demir: *“Ik zou niet durven te besparen op Brussel met een Brusselminister uit mijn partij.”* Dat klinkt zeer wrang voor de universiteiten, de hogescholen en alle socioculturele initiatieven die de laatste tijd een heel andere realiteit hebben moeten slikken.

De uitdagingen van Brussel beginnen overal naar voren te komen. We hebben altijd al gezegd: kijk naar Brussel, omarm Brussel. We zijn een laboratorium. Gebruik de zaken die hier ook heel goed kunnen gaan. We hebben bv. vorig weekend De Loods geopend waar een

zorginstelling voor mensen met een handicap wordt gecombineerd met cultuur. Daar is Vlaanderen jaloers op. Dat horen we zeggen in de zorgsector. Omarm dat...

Er zijn 9.000 Brusselaars die wekelijks naar het Nederlandstalig kunstonderwijs gaan, voor muziek, dans, tekenen of toneel. Dat zijn onze kinderen, onze jeugd en zelfs volwassenen die zich creatief ontwikkelen, die aan hun zelfvertrouwen werken, leren samenwerken en hun Nederlands oefenen. Met Groen vinden we dat ontzettend waardevol.

We hebben het hier vaak over wetenschappelijke bewijsvoering. Wel, we weten dat muziekonderwijs de hersenen traint om vele andere uitdagingen in het leven makkelijker op te lossen. Buiten die algemene voordelen worden hier ook de eerste zaadjes gelegd die kiemen voor de verse input voor ons ecosysteem in de kunsten.

Het Cultuurbeleid van de N-VA richt zich altijd op excelleren, maar mensen worden niet excellerend geboren.

In een stad als Brussel spelen die elf kunstacademies een heel actieve rol, ook in de Brede School. Ook daar moeten we kinderen maximale kansen geven.

U kunt niet ontkennen dat er een bom is gelegd onder die academies door de Vlaamse Regering en door Vlaams minister Zuhal Demir met de plannen om de Brusselcoëfficiënt voor het deeltijds kunstonderwijs stop te zetten, zoals eerder ook al gebeurde voor het hoger onderwijs. Zonder die coëfficiënt zouden onze kunstacademies een derde van de leerlinggebonden financiering verliezen.

Onder druk van o.a. Groen, de collega's van Anders. en andere partijen ziet de Vlaamse Regering van het plan af. Maar opnieuw zorgde de Vlaamse minister van Onderwijs voor weken van slapeloze nachten bij directies en leerkrachten. Dat *plikplokbeleid* van mevrouw Zuhal Demir begint echt te wegen op een sector die al te lang en te vaak zware lasten moet dragen. Met Groen willen we dat alle kinderen maximale kansen krijgen om zich te ontwikkelen, dus ook in onze kunstacademies.

Ik heb een bijkomende vraag bij de vragen die al gesteld werden: op welke manier wilt u de Brusselse DKO's echt versterken vanuit de VGC?

Collegelid Dirk De Smedt: De voorbije weken waren er sterke, verontrustende signalen dat Vlaanderen de Brusselcoëfficiënt in het deeltijds kunstonderwijs zou gelijkschakelen met referentie 1 in plaats van 1,4. Voor Brussel zou dat zeker niet zomaar een technische correctie zijn, maar een ingreep met zeer zware gevolgen voor het aanbod, vooral voor kinderen en jongeren en voor de vestigingsplaatsen waarmee academies kwetsbare doelgroepen bereiken.

Daarmee dreigt niet alleen het lesaanbod verloren te gaan, maar ook cruciale elementen zoals verbinding en talentontwikkeling, en dat in een context waar gezinnen vaak minder toegang hebben tot cultuurparticipatie.

Ik wil kort duiden waarom dit voor Brussel een bijzonder kwalijke piste zou zijn geweest. In Brussel zou de gelijkschakeling naar schatting 1.600 plaatsen doen verdwijnen op een totaal van circa 9.000 plaatsen, goed voor 18 % van het Brussels aanbod.

De impact zou bovendien niet eenmalig zijn, maar structureel. Door het DKO-tandemmechanisme volgen uren op inschrijvingen van het jaar daarvoor. Als je tijdens die cyclus de spelregels wijzigt, moet je schrappen in het aanbod waar vandaag wel leerlingen zijn, met een meerjarige afbouwspiraal als gevolg. Minder aanbod leidt tot minder inschrijvingen, wat opnieuw leidt tot minder uren. U begrijpt welke neerwaartse spiraal daarmee wordt ingezet in een sector waarin al vele jaren is geïnvesteerd.

Het zijn overigens de meest kwetsbare kinderen en jongeren die je als eerste verliest, omdat vestigingsplaatsen en extra omkadering – zoals zorg, *co-teaching*, taalondersteuning en begeleiding bij inschrijving enzovoort – net nodig zijn om hen te bereiken en te behouden. Ook de Brusselse concurrentiecontext, zoals daarnet door collega Sven Gatz aangegeven, maakt dat een sterk Nederlandstalig aanbod absoluut moet worden voortgezet.

Dat is ook waarom de VGC dit van bij de aanvang als een totaal onaanvaardbare piste beschouwde en in actie is geschoten. We zijn in gesprek gegaan met de Brusselse academies om hun impact scherp te stellen en hun signalen zo concreet mogelijk te bundelen richting de Vlaamse overheid. We hebben Vlaams minister Zuhal Demir formeel gecontacteerd via een brief en gevraagd om deze piste te heroverwegen en hierover in gesprek te gaan.

Ik heb begrip voor besparingen – dat zal u niet verrassen – en ook ik heb daar een zekere gevoeligheid voor. Verstandig besparen gebeurt echter in nauw overleg en reflectie, en die waren hier volledig afwezig. Daarom heb ik gevraagd om in gesprek te gaan. We hebben ook Vlaams minister van Brussel Cielte Van Achter en andere collega's gevat met de vraag om de concrete impact voldoende mee te nemen in de verdere besprekingen.

Bij gebrek aan een goede dialoog en een gedragen strategie was het voor mij essentieel dat degenen die de beslissingen moesten nemen voldoende geïnformeerd waren over de gevolgen ervan.

Ondertussen is er goed nieuws. Ik ben zeer dankbaar voor het initiatief dat de sector en collega Sven Gatz hebben genomen om het – ook pedagogische – probleem aan de kaak te stellen. We hebben uit heel goede bron vernomen en ook de formele bevestiging gekregen vanuit het werkveld dat deze besparing niet langer op tafel ligt. Ik verheug mij over het engagement dat ik Vlaams minister Zuhal Demir heb horen uitspreken in het Vlaams Parlement, namelijk dat zij er niet meer aan zal denken om op Brussel te besparen.

Dat verheugt mij, want de lijst van besparingen die wel al op Brussel zijn doorgevoerd, is niet min. Ik hoef u de besparingsoperatie op de CVO's niet in herinnering te brengen. Ik hoef u ook niet te verwijzen naar gesprekken met de VUB, met *Bruzz* en met heel wat andere instellingen die ondertussen middelen hebben zien verdwijnen. Het verheugt mij dus dat men dat voortaan zal nalaten.

De heer Sven Gatz (Anders.): Ik heb geen aanvullende vraag, maar ik maak gebruik van mijn recht op repliek. Het is een interessant debat. Er is vandaag meer overeenstemming in deze Raad dan gewoonlijk, maar we moeten waakzaam blijven.

Wanneer ik zei dat ik een bittere nasmaak heb bij dit onderwerp, dan heb ik het niet over de kater die nog steeds doorwerkt in het hoger onderwijs, in het bijzonder met de besparingen van de Vlaamse Regering. Dat geldt niet alleen voor de instellingen, zoals ook in Vlaanderen is gebeurd, maar ook voor de extra omkaderingsnorm in het hoger onderwijs.

Op een gegeven moment is het eerder cynisch geworden, toen werd geschreven dat de VGC die besparing misschien via de dotatie kon regelen. Dan wordt het surrealistisch. Met de gewone besparingen van de Vlaamse Regering op het grootstedelijk beleid uit september 2025 wordt de dotatie verminderd met ongeveer 2,5 miljoen euro. Wat zou de besparing op het DKO hebben opgebracht? 2,3 miljoen euro. Waar zijn we dan met bezig? Dit is niet logisch meer.

Ik zit al wat langer in de politiek. Hoewel ik niet alles weet, zie ik wel een aantal zaken. Budgetmedewerkers zijn aan de slag gegaan, waarna een verkeerde inschatting gebeurde op het kabinet van Vlaams minister Zuhal Demir. Vlaams minister Cielte Van Achter, met de kater van de besparing op het hoger onderwijs in het achterhoofd, zei dat dit plan niet kon doorgaan. Er was een goede discussie tussen beide ministers. Vermoedelijk hebben Vooruit en cd&v hun rol achter de schermen ook gespeeld. Wanneer er iets belangrijk gebeurt, wordt dit niet door een persoon verwezenlijkt.

Ik wil met de collega's van N-VA de vredespijp roken. Ik heb begrepen dat minister Cielte Van Achter zangles volgt in een Brusselse academie. Zelf ben ik ambitieus begonnen met een volgende carrière in het bespelen van de bas. Ik heb de ambitie om met deze goede omkaderingsnorm, die nog steeds overeind blijft, op een gegeven moment de sirenenzang van mevrouw Cielte Van Achter te begeleiden met een mooie baslijn.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Het toeval wilt dat ik van zin ben om terug zang en saxofoon op te pikken. We kunnen misschien een Brusselse politieke *band* maken...

Over dit onderwerp is nooit een voorstel tot beslissing of een plan naar de Vlaamse Regering gegaan. Als er algemene besparingen zijn, zal er ook naar Brussel worden gekeken. We moeten dan telkens weer uitleggen waarom bepaalde middelen voor Brussel bestaan. Iedereen moet op dat vlak zijn rol spelen.

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): De plannen zijn niet door de Vlaamse Regering besproken en werden niet met veel bombarie aangekondigd. Dat is misschien nog het ergste. De medewerkers op het terrein werden bevraagd, maar moesten erover zwijgen. Ik heb problemen met het feit dat ik een weinig coherente visie zie t.a.v. het levenslang leren. Wanneer we een hoop mensen zouden zien uitstromen uit het DKO, zoals gebeurde bij de zogenaamde 'hobbyklasjes', dan beïnvloedt dat de gemeenschapsvorming. Een *community* maken is erg belangrijk is een stad als Brussel. Het zal ook zeer belangrijk worden in de toekomstige steden van Vlaanderen. Dat wringt bij mij. Ik wil een algemene visie.

Daarnaast wil ik nog meegeven dat ik trompet heb geleerd in de academie van Anderlecht. Mevrouw Cielte Van Achter zingt jazz, wat ik ook fijn vind. Als we allemaal goed ons best doen, dan zie ik het wel zitten om een politiek ensemble te starten. Dat zal onze samenwerking ten goede komen.

- Het incident is gesloten.

ACTUALITEITSVRAGEN (R.v.O., art. 60)

Geplande besparing bij OKAN vervolgschoolcoaches

De heer Emile Luhahi (Groen): Mijn vraag gaat ook over besparingen, maar dan bij de OKAN vervolgschoolcoaches. Vlaams minister Zuhal Demir deelde enkele dagen geleden nieuwe besparingsplannen voor het secundair onderwijs mee. We zijn opgelucht dat die besparingen deels werden teruggeschroefd van 150 naar 63,5 miljoen euro. Ik maak me echter zorgen over de ‘gerichte maatregelen’ die werden aangekondigd. Er is bv. een drastische besparing op de vervolgschoolcoaches binnen OKAN. De coëfficiënt uren-leraar voor de coaches wordt verlaagd van 0,9 naar 0,3. Deze coaches begeleiden jongeren die na hun onthaaljaar als anderstalige nieuwkomer de stap zetten naar het regulier onderwijs. Dit is een kwetsbaar en cruciaal transitie-moment. Daarop wordt dus bespaard. De coaches zijn actief in verschillende Brusselse scholen. We horen dat deze besparing mogelijk een team van zeven coaches zou kunnen reduceren tot twee.

Hoeveel vervolgschoolcoaches of voltijdse equivalenten dreigen hierdoor weg te vallen voor het Brussels Nederlandstalig onderwijs? Hoeveel Brusselse leerlingen maken momenteel gebruik van de begeleiding door vervolgschoolcoaches?

Welke impact verwacht het collegelid op de leerlingen die vanuit OKAN doorstromen naar het reguliere onderwijs? Welke concrete impact verwacht u op de bredere leerlingenpopulatie en de leerkrachten?

Hoe garandeert het collegelid dat scholen voldoende ondersteuning behouden om deze leerlingen succesvol te laten doorstromen en schooluitval te vermijden? Wanneer die coaches verdwijnen, zullen die taken bij de leerkrachten terechtkomen. We kampen al met een lerarentekort. Kunnen leerkrachten die werklast wel aan bovenop de vele administratieve taken?

Verwacht het collegelid dat scholen de verminderde begeleiding zullen moeten opvangen met andere middelen? Welke middelen kunnen daarvoor worden gebruikt?

Collegelid Dirk De Smedt: Het is bijna een thematische vergadering, waarbij oorzaken en gevolgen elkaar opvolgen. Ook deze maatregel wordt door mijn kabinet en mijn Administratie op de voet gevolgd. Het gaat om een besparing die kadert in de Vlaamse besparingsplannen voor het secundair onderwijs. Dit is geen maatregel specifiek voor Brussel, maar een generieke ingreep die geldt voor alle OKAN-scholen in Vlaanderen en in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. We zien een rode draad, die ik liefst zo snel mogelijk verbroken wil zien. De VGC werd opnieuw niet betrokken bij voorbereidende besprekingen en reflecties.

Waarover gaat het concreet? De besparing raakt niet aan de OKAN-onthaalklassen zelf, maar wel aan de vervolgschoolcoaching. De bijkomende coëfficiënt uren-leraar voor vervolgschoolcoaching zou dalen van 0,9 naar 0,3. Dat is een vermindering met twee derden. Die vervolgcoaching is cruciaal op het moment dat jongeren de overstap van de onthaalklas naar het regulier secundair onderwijs maken. Zoals werd aangegeven is dit een kwetsbaar schakelmoment waarbij begeleiding vaak het verschil maakt tussen vlot doorstromen of afhaken.

In het Nederlandstalig secundair onderwijs in Brussel zijn er vier scholen met een OKAN-richting: Don Bosco en het GO! Meertalig Atheneum in Sint-Pieters-Woluwe, het Hoofdstedelijk Instituut Anneessens-Funck in Brussel en het Sint-Guido-Instituut in Anderlecht. Op basis van onze informatie zou de impact op de omkadering voor vervolgcoaching significant zijn. Het Sint-Guido-Instituut gaat van vier naar een voltijdsequivalent (VTE), het Hoofdstedelijk Instituut Anneessens-Funck van acht naar drie VTE, Don Bosco Brussel van drie naar een VTE. Het Meertalig Atheneum Woluwe behoudt 14 van zesendertig coachingsuren, wat een verlies van tweeëntwintig uren is.

In het schooljaar 2024-25 zaten er 394 leerlingen in het onthaaljaar. Dat is de grootteorde van de cohorten die het jaar nadien in het vervolgtraject zouden moeten terechtkomen. Als die omkadering met twee derde daalt, betekent dat in de praktijk ook een daling met twee derde van de beschikbare uren voor vervolgbegeleiding.

Ik hoef u uiteraard niet te zeggen dat die impact significant is, zowel voor de leerlingen als voor de leerkrachten en voor de doorstroming. De vervolgschoolcoach heeft in essentie immers twee opdrachten en beide komen onder druk te staan als die begeleiding fors wordt teruggeschroefd.

Voor de ex-OKAN-leerling specifiek wordt er voorzien in begeleiding, ondersteuning en opvolging in het regulier onderwijs. Denk aan studiekeuzeondersteuning, aanpassing aan de nieuwe schoolcontext, opvolging van het welbevinden en adequaat van het leertraject. Maar die schoolcoaches ondersteunen ook de nieuwe school en het schoolteam door expertise, overdracht en opbouw van expertise in dat regulier onderwijskader: over hoe je ex-OKAN-leerlingen ook daadwerkelijk het best ondersteunt zodanig dat uitval zoveel mogelijk wordt beperkt en dat het sucestraject ook na de uitstroom uit het OKAN-initiatief wordt gemaximaliseerd. M.a.w. de coach helpt ook om de draagkracht van leerkrachten en van schoolteams zoveel mogelijk te versterken.

We moeten de informatie die we hebben verzameld nog verder analyseren en de concrete impact nog verder in kaart brengen. Maar toch lijkt het duidelijk. Met minder vervolgcoaches zal er minder nazorg en dus ook minder opvolging mogelijk zijn. Dat stelt ons uiteraard voor een bijzondere uitdaging. Hoe kunnen we die moeilijker doorstroom naar passende studierichtingen waarborgen? Hoe kunnen we de druk op de klasteams en de zorgstructuren binnen de school zoveel mogelijk beperken? Dat zijn wel degelijk de rollen die de schoolcoaches vandaag vervullen. Dan heb ik het nog niet gehad over een verhoogd risico op demotivatie, achterstand en in het slechtste geval, zoals ook aangegeven, schooluitval.

Het College is dat aan het bekijken. Dat is ook een van de redenen waarom ik al in de begrotingsbespreking van de VGC gepleit heb om het schooluitvaldispositief zeker niet te verminderen. Dat lijkt mij in deze context bijzonder gevaarlijk.

Wij volgen dat verder op. Mijn tijd laat niet toe om u de rest van het antwoord te bezorgen, maar ik stel voor om dat later te doen.

De heer Emile Luhahi (Groen): Het is inderdaad een maatregel die vanuit Vlaanderen komt en die niet alleen voor Brussel geldt, maar voor zowel Vlaanderen als Brussel. Als je kijkt naar de Brusselse realiteit, is het aantal nieuwkomers dat in de Brusselse scholen zit, disproportioneel groter dan in Vlaanderen. In Brussel is er Onderwijsbeleid nodig op maat, geen *copy paste* van Vlaanderen naar Brussel. Het probleem is dat het beleid gewoon bedacht

wordt ergens in Vlaanderen en dan gaat men gewoon hetzelfde doen in Brussel. Dat is de hele problematiek. Dat beleid komt ook van een partij die daarop gaat besparen. Het is dezelfde partij die gaat praten over integratie van mensen. Dat vind ik gewoon schandalig. Die partij heeft bv. ook de bevoegdheid voor Asiel. Dat is allemaal met elkaar verbonden.

Het beleid op federaal niveau, in Brussel, in de gemeenten en in Vlaanderen, is allemaal met elkaar verbonden. Als we willen dat mensen die naar België komen en in Brussel terechtkomen, een kans maken in de maatschappij, een job vinden en goed kunnen groeien, dan is het belangrijk dat we op de verschillende niveaus coherent nadenken over een goede integratie. Die besparing is schandalig. Dat 394 leerlingen die volgend jaar toestromen en opeens twee derde minder coaches krijgen om hen te begeleiden in het onderwijs, heeft een grote impact voor die leerlingen en ook voor de scholen want de leerkrachten zullen die taken moeten uitvoeren. Dat is het probleem.

Ik weet dat de VGC daarvoor niet bevoegd is, maar ik kaart het hier aan omdat het belangrijk is dat de dialoog tussen de VGC en Vlaanderen blijft bestaan.

- Het incident is gesloten.

Betaalbaarheid van het praktijkgericht onderwijs voor Brusselse scholieren

De heer Ilyas Mouani (Vooruit.brussels): Stel je voor: je wil verpleger worden, elektricien, lasser of kok. Dat zijn allemaal belangrijke beroepen waar Brussel dringend mensen voor nodig heeft. Je wil leren, werken en vooruitgaan. Dan krijg je de materiaallijst voor de boeken, het gereedschap en de werkkledij en die is onbetaalbaar, voor je ouders en voor jezelf. Je denkt na of je niet beter van richting verandert. Niet omdat je de verkeerde keuze maakte, maar omdat de prijs veel te hoog is.

De Vlaamse Scholierenkoepel (VSK) stelde die vraag in januari en februari 2026 aan duizenden jongeren, waaronder ook Brusselaars. De resultaten zijn heel hard. Ruim een op de vijf scholieren vindt de eigen studierichting onbetaalbaar. In het praktijkonderwijs loopt dat cijfer op tot 32 %: een op de drie jongeren en 5 % daarvan veranderde al van richting door de kostprijs. In het onderwijs in Brussel kiezen leerlingen een bepaalde richting in functie van wat ze kunnen betalen. Er zijn ook leerlingen die aan een schooljaar starten als elektricien, maar in oktober van richting veranderen omdat ze geen kledij hebben. Sommige scholen vragen om eerst te betalen alvorens de kledij te bezorgen, omdat ze die moeten bestellen bij een leverancier. Dat zorgt voor ongelijkheid in het onderwijs. Ik heb dat meegemaakt in de GO! Campus Wemmel of in andere scholen. Die ongelijkheid bestaat en is heel hard, zeker voor ouders die in september heel wat kosten hebben voor schoolweken aan zee of andere activiteiten. Dat zorgt voor een groot probleem.

Mevrouw Hannelore Goeman wees er in het Vlaams Parlement al op. Het zijn de leerlingen in de praktijkrichtingen die de hoge schoolfactuur het hardst voelen. Als je ouders de rekening voor gereedschap, werkkledij of materiaal voor de bouw niet kunnen betalen, heb je geen kansen in het onderwijs. Daarom is het goed dat de VGC middelen vrijmaakt om de schoolfacturen te verlichten want de inzet is heel groot. Een jongere die afhaakt door de kostprijs, is een toekomstige verzorger, bouwer of techniker die we in Brussel verliezen. Geen geld hebben voor school en mentale druk versterken elkaar. Wie zich schaamt voor wat

hij niet heeft en zelf vakantiejobs moet bijnemen, bezwijkt onder de druk en haakt af. De *Not in Education, Employment or Training* (NEET)-cijfers in Brussel liegen er ook niet om.

Hoe beoordeelt u de bevindingen van de VSK-bevraging, in het bijzonder het feit dat 32 % van de leerlingen in praktijkonderwijs hun richting onbetaalbaar vindt? Hebt u specifieke cijfers voor Brussel?

Hoeveel procent van de subsidies voor schoolkosten gaat naar die scholen en is bedoeld voor schoolmateriaal?

Welke andere maatregelen neemt de VGC om de materiaalkosten in het praktijkgericht onderwijs te drukken?

Iedereen weet dat algemeen secundair (aso)-richtingen veel minder duur zijn en nagenoeg gratis in vergelijking met praktijkgericht onderwijs.

Collegelid Dirk De Smedt: De stijgende schoolkosten die de toegang tot kwaliteitsvol onderwijs belemmeren voor kwetsbare groepen, leiden inderdaad tot kansenongelijkheid. Dat 32 % van de leerlingen in praktijkgerichte richtingen hun opleiding als onbetaalbaar ervaren, wijst op een structureel probleem dat de toegang tot onderwijs ernstig onder druk zet. Daar zijn we het over eens.

Hoewel de Grote Scholierenbevraging geen aparte cijfers voor Brussel bevat, is het aannemelijk dat de situatie hier even acuut is.

De keuze voor een school of een studierichting zou moeten gebaseerd zijn op interesse van de scholier en niet op de financiële haalbaarheid voor de ouders. Dit is niet alleen een verlies aan talent, maar het is ook een gemiste kans voor sectoren zoals zorg, bouw en techniek, die net deze profielen broodnodig hebben.

Om gelijke onderwijskansen te garanderen, heeft de VGC het subsidiereglement betreffende de financiële tussenkomst in de schoolkosten van leerlingen uit kwetsbare gezinnen in het leven geroepen. Scholen kunnen met deze subsidie dure items zoals gereedschappen, materialen of beroepskledij aankopen of verhuren ten behoeve van leerlingen die dat nodig hebben. We monitoren via verplichte rapportage dat de steun effectief voor dergelijke onderwijsuitgaven gebruikt worden.

Voor het huidige schooljaar 2025-2026 is bijna 900.000 euro toegewezen aan Nederlandstalige scholen in Brussel om die facturen te verlichten. 43 secundaire scholen maakten gebruik van deze ondersteuning, wat een totaalbedrag vertegenwoordigt van ongeveer 343.000 euro op die enveloppe. Scholen dienen de steun aan te vragen o.b.v. de noden van hun kwetsbare leerlingen. Alle betrokken secundaire scholen die van deze mogelijkheid gebruikmaken, besteden een deel van de subsidies aan het aankopen van lesmateriaal voor praktijkvakken. Op basis van de verslagen ging ongeveer 53 % van de beschikbare middelen naar schoolboeken, en bijna 15 % werd besteed aan de aankoop van vakmateriaal.

Dat dit onderwerp de VGC nauw aan het hart ligt, is ook te lezen in het nieuwe bestuursakkoord, waarin de verlenging van deze subsidies is opgenomen. Er wordt ook

expliciet vermeld dat er extra aandacht zal gaan naar de betaalbaarheid van arbeidsmarktgerichte opleidingen voor kwetsbare kinderen.

Naast financiële ondersteuning zet de VGC in op flankerende maatregelen om de kostendruk in het praktijkonderwijs zoveel als mogelijk te verminderen, enerzijds via het Onderwijscentrum Brussel dat begeleiding aanbiedt aan scholen die een doordacht armoede- en kostenbeleid willen voeren en anderzijds ook door waar mogelijk het gebruik van gemeenschappelijk of tweedehands lesmateriaal te stimuleren, zodat niet elke leerling individueel dure aankopen moet doen. We nemen zulke engagementen ook op als subsidievoorwaarde en secundaire scholen moeten zich er dan ook toe verbinden de schoolkosten voor ouders zo laag mogelijk te houden en dat continu te bewaken.

Verder investeert de VGC in de algemene kwaliteit van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel, onder meer via scholenbouw en projectsubsidies, zodat scholen over moderne infrastructuur en apparatuur beschikken. Een goed uitgeruste school kan immers zelf oefenmateriaal ter beschikking stellen, wat de nood aan individuele aankopen voor leerlingen vermindert. In het beleidsakkoord van de VGC is er ook opgenomen dat we verder zullen investeren in de uitrusting van ateliers en labo's voor opleidingen die gericht zijn op de arbeidsmarkt, zoals bij STEAM-, TSO-, BSO- en DKO-opleidingen.

Ten slotte, werken we constructief samen met de Vlaamse Gemeenschap en we ondersteunen ten volle de aangekondigde maatregelen van Vlaams minister van Onderwijs Zuhair Demir, om de factuur in dure praktijkrichtingen te verlagen vanaf het schooljaar 2026-2027.

De heer Ilyas Mouani (Vooruit.brussels): Ik dank het collegelid voor zijn antwoorden. Het is alvast goed dat er extra aandacht is voor praktijkgericht onderwijs.

Ik stel vast dat blijkbaar 53 % van de toegekende subsidies worden besteed aan schoolboeken en 15 % aan vakmateriaal. Dat laatste percentage ligt alvast lager dan ik had verwacht, en het ligt misschien wel te laag. Omdat het net die praktijkgerichte onderwijsrichtingen zijn die het duurst zijn.

Het is wel positief dat er wordt ingezet op het hergebruik van tweedehands materiaal, omdat leerlingen soms een richting uitproberen en daarna toch van richting veranderen. Het aangekochte materiaal kan dan best hergebruikt worden door een andere leerling. Misschien moeten scholen dan ook voorzien in een systeem waarbij zij het mogelijk maken dat leerlingen op een goedkope manier materiaal kunnen kopen en dat kunnen teruggeven aan de school na gebruik.

Daarnaast moet er ook meer aandacht gaan naar tussenkomst in de schoolkosten, want onderwijs is helemaal niet gratis. Misschien zou het dan ook interessant zijn om te onderzoeken op welke manier dit aspect van het beleid nog versterkt zou kunnen worden.

Collegelid Dirk De Smedt: Er wordt terecht opgemerkt door het raadslid dat het grootste deel van de middelen dat ter beschikking van scholen wordt gesteld, gebruikt wordt voor schoolboeken.

Maar ik pleit steeds voor het gebruik van het subsidiariteitsbeginsel, namelijk dat men zo goed mogelijk zou luisteren naar de mensen die expertise hebben op het terrein. Het zou dan ook maar al te gek zijn als ik dat dan zelf niet zou toepassen.

Het aangehaalde ondersteuningsbeleid is er dan ook op gericht scholen autonoom te laten beslissen over de aanwending van de ondersteuningsmiddelen. Er wordt hen wel gevraagd transparant te zijn en te rapporteren over de wijze van aanwending van die middelen. Maar we vinden het wel heel belangrijk dat de school zelf een analyse maakt van de meest belangrijke noden en dat het de middelen in functie hiervan aanwendt. Het is wel de bedoeling in de toekomst, in lijn met het bestuursakkoord, via communicatie en stimulatie, de scholen duidelijk te maken dat er misschien meer aandacht moet worden besteed aan die arbeidsgerichte schoolopleidingen. Maar dan nog, zal de school het best geplaatst zijn om binnen de eigen schoolcontext de meest kwetsbaren te identificeren en in functie van de noden, de middelen nuttig aan te wenden.

Voor mij is het vanuit de VGC wel belangrijk dat ik een goed beeld krijg van de vastgestelde noden, zodat we op basis daarvan onze beleidsinitiatieven eventueel kunnen verfijnen of verbreden.

De heer Ilyas Mouani (Vooruit.brussels): Het collegelid geeft aan de scholen ten volle te vertrouwen voor de aanbesteding van de beschikbare middelen. Maar ik vrees dat schooldirecties wel eens zouden kunnen verkiezen om een mooi nieuw lokaal in te richten, eerder dan om de middelen te besteden aan de leerlingen die dat echt nodig hebben.

Het is dan ook belangrijk dat het College erop blijft toezien en blijft monitoren dat die subsidies goed worden besteed, en niet enkel voor schoolrenovaties of klasrenovaties worden gebruikt.

Collegelid Dirk De Smedt: Ik wil graag, voor alle duidelijkheid, aangeven dat de middelen waarover wij het hebben, aan de scholen worden geven specifiek voor het gericht verlagen van de schoolfactuur. Hun vrijheid bestaat erin te kiezen tussen ondersteuning door het aanbieden van lesmateriaal, het verlagen van de schoolfactuur of een combinatie hiervan. Er is dus geen enkele link met de middelen die wij ter beschikking van de scholen stellen voor de renovatie en de opfrissing van de schoolinfrastructuren en schoolmateriaal. Die 900.000 euro zijn expliciet en exclusief bedoeld voor de verlaging van de schoolfactuur van de leerlingen en niet de schoolfactuur van de school. Daarvoor bestaan andere initiatieven.

De heer Ilyas Mouani (Vooruit.brussels): Ik bedank het collegelid voor zijn antwoord. Het is duidelijk. De enveloppes zijn apart en dat is nodig. We zullen erop blijven toezien dat kinderen en ouders die het moeilijk hebben genoeg ondersteuning krijgen om hun schoolfacturen te betalen.

- Het incident is gesloten.

De voorzitter: Vooraleer we afsluiten wil ik nog het volgende meegeven. De moslims in Brussel en daarbuiten vieren vandaag het Suikerfeest, Eid-al-Fitr, en we wensen hun een fijne feestdag toe.

*- De vergadering wordt om 10.51 gesloten.
- De Raad gaat tot nadere bijeenroeping uiteen.*

BIJLAGEN**Schriftelijke vragen – Indiening**

Er werden schriftelijke vragen ingediend door de heer Emile Luhahi en de heer Fouad Ahidar.

TREFWOORDENREGISTER

Actualiteitsvragen

- Zie**
- Betaalbaarheid van het praktijkgericht onderwijs voor Brusselse scholieren
 - Geplande besparing bij OKAN vervolgschoolcoaches

Betaalbaarheid van het praktijkgericht onderwijs voor Brusselse scholieren, blz. 25

Dreigende besparingen op het deeltijds kunstonderwijs in Brussel en de afschaffing van de Brusselcoëfficiënt, blz. 18

Geplande besparing bij OKAN vervolgschoolcoaches, blz. 23

Inspiratiescholen, blz. 12

Samenstelling van Commissies, blz. 3

Schoolvakantieregeling in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, blz. 16

Stand van zaken van de invoering van aparte taalklassen (“taalheldenklassen”) in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel, blz. 6

Vragen om uitleg

- Zie**
- Dreigende besparingen op het deeltijds kunstonderwijs in Brussel en de afschaffing van de Brusselcoëfficiënt
 - Inspiratiescholen
 - Schoolvakantieregeling in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
 - Stand van zaken van de invoering van aparte taalklassen (“taalheldklassen”) in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel